

دانشگاه پیام نور

روان شناسی رشد
(نظریه ها ، پژوهش ها ، آزمون ها)
(رشته روان شناسی)

دکتر مهناز علی اکبری دهکردی

www.faragir.net

دانشگاه پیام نور
۲۱۶۶

گروه روان‌شناسی
(۱۰۱ / ف)

سرشناسه	: علی اکبری دهکردی، مهناز، ۱۳۴۳ -
عنوان و نام پدید آور	: روان‌شناسی رشد (نظریه‌ها، پژوهش‌ها و آزمون‌ها) / مهناز علی‌اکبری دهکردی
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه پیام‌نور، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: هجده، ۳۲۱ ص:، مصور، جدول
فروست	: دانشگاه پیام نور؛ ۲۱۶۶. گروه روان‌شناسی؛ ۱۰۱/ف
شابک	: 978 - 964 - 14 - 0213 - 8
وضعیت فهرست نویسی	: فپیای مختصر
یادداشت	: فهرست‌نویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است.
شناسه افزوده	: دانشگاه پیام نور
شناسه افزوده	: Payam Noor University
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۸۶۸۷۴۲

دانشگاه پیام نور

روان‌شناسی رشد (نظریه‌ها، پژوهش‌ها و آزمون‌ها)

مولف: دکتر مهناز علی‌اکبری دهکردی

ویراستار علمی: دکتر حسین زارع

تهیه و تولید: دفتر تدوین و تولید کتب و محتوای آموزشی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مرکز چاپ و توزیع دانشگاه پیام‌نور

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت و تاریخ چاپ: چاپ اول شهریور ۱۳۹۴، چاپ سوم آذر ۱۳۹۵

شابک: ۸ - ۲۱۳ - ۱۴ - ۹۶۴ - ۹۷۸

ISBN: 978 - 964 - 14 - 0213 - 8

فروش این کتاب فقط از طریق نمایندگی‌های دانشگاه پیام نور مجاز می باشد و فروش

آن در سایر مراکز فروش کتاب موجب تعقیب قانونی فروشنده خواهد گردید

(کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ و متعلق به دانشگاه پیام نور است. تولید، کپی یا خلاصه‌برداری، نشر و ترجمه، چاپ، افست، توزیع گسترده، تهیه CD و... این اثر یا بخشی از آن اعم از متن، طرح پشت و روی جلد و... بدون اخذ مجوز کتبی از معاونت فناوری و پژوهش دانشگاه خلاف مقررات و تعرض به حقوق مادی و معنوی دانشگاه است. متخلفین وفق قانون حمایت از مولفان و مصنفان و هنرمندان دارای مسئولیت حقوقی و کیفری بوده و تحت پیگرد قرار می گیرند.)

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال

سوره‌ای که بر آن فرستاده‌ی عظیم‌الشأن خداوند، فرود آمده، نام «قلم» به تجلیل یاد شده‌است: «إِقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ. الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ» در اهمیت عنصر کتاب برای تکامل جامعه‌ی انسانی، همین بس که تمامی ادیان آسمانی و رجال بزرگ تاریخ بشری، از طریق کتاب جاودانه مانده‌اند.

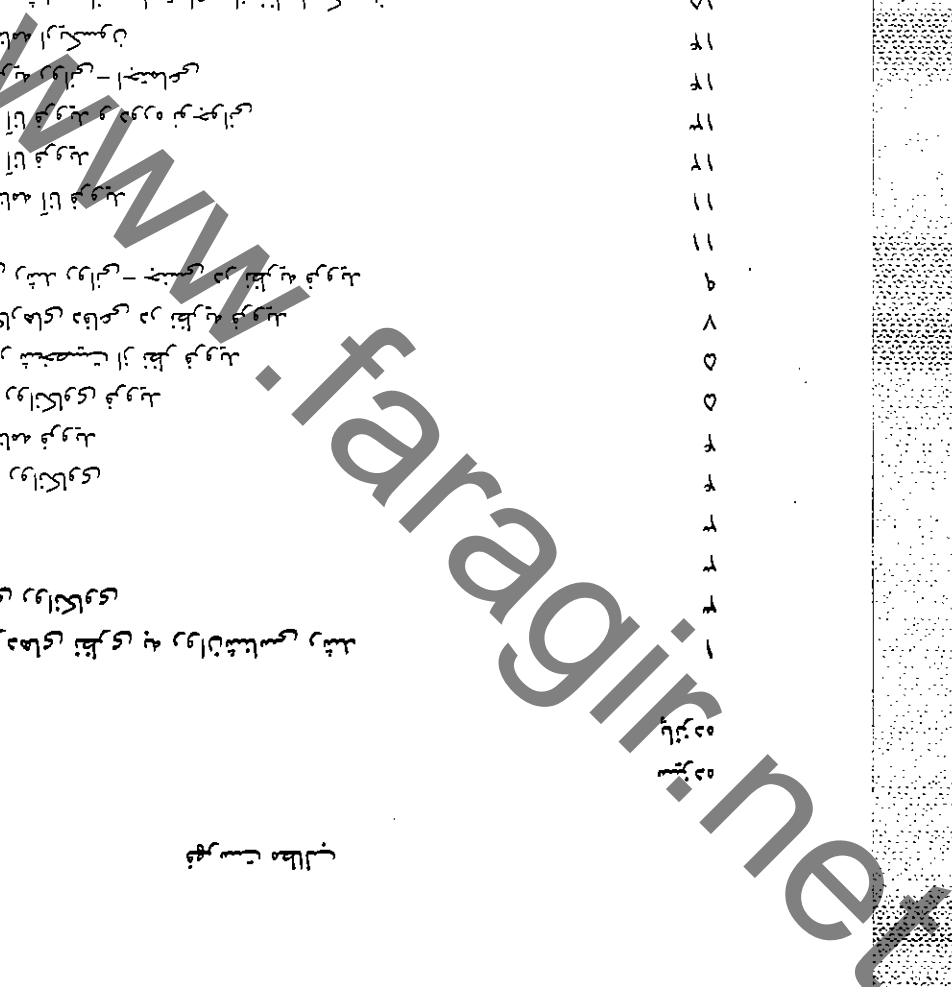
دانشگاه پیام‌نور با گستره‌ی جغرافیایی ایران‌شمول خود با هدف آموزش برای همه، همه‌جا و همه‌وقت، به‌عنوان دانشگاهی کتاب‌محور در نظام آموزش عالی کشورمان، افتخار دارد جایگاه اندیشه‌سازی و خردورزی بخش عظیمی از جوانان جویای علم این مرز و بوم باشد. تلاش فراوانی در ایام طولانی فعالیت این دانشگاه انجام پذیرفته تا با بهره‌گیری از تجربه‌های گرانقدر استادان و صاحب‌نظران برجسته کشورمان، کتاب‌ها و منابع آموزشی درسی شاخص و خودآموز تولید شود. در آینده هم، این مهم با هدف ارتقای سطح علمی، روزآمدی و توجه بیشتر به نیازهای مخاطبان دانشگاه پیام‌نور با جدیت ادامه خواهد داشت. به‌طور قطع استفاده از نظرات استادان، صاحب‌نظران و دانشجویان محترم، ما را در انجام این وظیفه‌ی مهم و خطیر یاری‌رسان خواهد بود. پیشاپیش از تمامی عزیزانی که با نقد، تصحیح و پیشنهادهای خود ما را در انجام این وظیفه‌ی خطیر یاری می‌رسانند، سپاسگزاری می‌نمایم. لازم است از تمامی اندیشمندانی که تاکنون دانشگاه پیام‌نور را منزلگاه اندیشه‌سازی خود دانسته و ما را در تولید کتاب و محتوای آموزشی درسی یاری نموده‌اند، صمیمانه قدردانی گردد. موفقیت و بهروزی تمامی دانشجویان و دانش‌پژوهان عزیز آرزوی همیشگی ما است.

دانشگاه پیام‌نور

۱-۴-۱	۵۱
۱-۳-۳	۸۱
۱-۳-۲	۵۱
۱-۳-۱	۴۱
۱-۳-۱	۴۱
۱-۳-۲	۳۱
۱-۳-۱	۲۱
۱-۳-۱	۱۱
۱-۳-۱	۱۱
۱-۱-۵	۶
۱-۱-۴	۸
۱-۱-۳	۵
۱-۱-۲	۵
۱-۱-۱	۴
۱-۱-۱	۴
۱-۱-۱	۳
۱-۱-۱	۳
۱-۱-۱	۱

۵۲
۵۳

۵۴
۵۵

۲۰	خلاصه فصل
۲۲	سؤالات چندگزینه‌ای
۲۴	فصل دوم: نظریه‌های یادگیری
۲۴	هدف کلی
۲۴	اهداف یادگیری
۲۵	۱-۲. رفتارگرایی سنتی
۲۶	۱-۱-۲. ایوان پاولف
۲۸	۲-۱-۲. بی. اف. اسکینر
۲۹	۲-۲. نظریه‌های رفتارگرایی جدید
۳۰	۱-۲-۲. آلبرت بندورا
۳۳	۲-۲-۲. رابرت سیرز
۳۶	۳-۲. ارزیابی نظریه‌های یادگیری
۳۷	خلاصه فصل
۳۸	سؤالات چندگزینه‌ای
۴۰	فصل سوم: نظریه‌های شناختی
۴۰	هدف کلی
۴۰	اهداف یادگیری
۴۱	۱-۳. پیازه و رشد شناختی
۴۱	۱-۱-۳. زندگینامه پیازه
۴۲	۲-۱-۳. مفاهیم پایه در نظریه پیازه
۴۴	۳-۱-۳. روش‌شناسی پیازه
۴۴	۴-۱-۳. مراحل رشد شناختی از دیدگاه پیازه
۴۶	۲-۳. رویکرد پردازش اطلاعات
۵۰	۳-۳. رویکرد روان‌سنجی
۵۲	۴-۳. ارزیابی نظریه‌های شناختی
۵۵	خلاصه فصل
۵۶	سؤالات چندگزینه‌ای
۵۸	فصل چهارم: نظریه‌های کردهارشناسی
۵۸	هدف کلی
۵۸	اهداف یادگیری
۵۹	۱-۴. لورنز و نقش‌پذیری
۵۹	۱-۱-۴. زندگینامه لورنز

۵۹	۲-۱-۴. نظریه لورنز
۶۲	۲-۴. نظریه جان بالبی و دل بستگی
۶۲	۱-۲-۴. زندگینامه بالبی
۶۲	۲-۲-۴. نظریه بالبی و دل بستگی
۶۳	۳-۲-۴. دوره بحرانی و دوره حساس
۶۴	۴-۲-۴. مراحل تحول دل بستگی در نظریه بالبی
۶۷	۵-۲-۴. جدایی
۶۷	۳-۴. هایند و دوره های حساس رشد
۶۷	۱-۳-۴. زندگینامه هایند
۶۸	۲-۳-۴. نظریه هایند
۶۸	۴-۴. ارزیابی نظریه های کردارشناسی
۷۱	خلاصه فصل
۷۲	سؤالات چندگزینه ای

فصل پنجم: نظریه های دیگر با رویکرد رشدی

۷۳	هدف کلی
۷۳	اهداف یادگیری
۷۴	۱-۵. نظریه های بشردوستانه
۷۵	۱-۱-۵. بوهلر و نظریه مرحله ای رشد
۷۶	۲-۱-۵. مزلو و نظریه سلسله مراتب نیازها
۷۸	۳-۱-۵. راجرز و نظریه رشد فردی
۸۰	۴-۱-۵. ارزیابی نظریه های بشردوستانه
۸۱	۲-۵. نظریه اجتماعی - فرهنگی رشد
۸۲	۱-۲-۵. زندگینامه و یگوتسکی
۸۲	۲-۲-۵. نظریه اجتماعی - فرهنگی و یگوتسکی
۸۴	۳-۲-۵. ارزیابی نظریه اجتماعی - فرهنگی و یگوتسکی
۸۵	خلاصه فصل
۸۶	سؤالات چندگزینه ای

فصل ششم: رویکرد دین اسلام در روان شناسی رشد

۸۸	هدف کلی
۸۸	اهداف یادگیری
۸۹	۱-۶. تعریف روان شناسی رشد در اسلام
۹۰	۲-۶. جنبه های روان شناسی رشد در رویکرد اسلامی
۹۱	۱-۲-۶. رشد جسمانی و شناختی

۹۱	۲-۲-۶. رشد متعالی (معنوی)
۹۷	۳-۲-۶. رشد اخلاقی
۹۸	۳-۶. عوامل مؤثر بر رشد از دیدگاه اسلام
۹۹	۱-۳-۶. فطرت
۱۰۲	۲-۳-۶. عوامل ارثی
۱۰۳	۳-۳-۶. محیط قبل از تولد و تغذیه
۱۰۵	۴-۳-۶. نقش والدین و خانواده
۱۰۶	۵-۳-۶. عوامل اجتماعی
۱۰۸	۶-۳-۶. تفاوت‌های فردی
۱۱۰	۷-۳-۶. ویژگی‌های انسانی
۱۱۰	۸-۳-۶. اختیار
۱۱۱	۴-۶. مراحل رشد در رویکرد اسلامی
۱۱۱	۱-۴-۶. دوره پیش از انعقاد نطفه و دوره جنینی
۱۱۲	۲-۴-۶. دوره جنینی
۱۱۳	۳-۴-۶. دوره نوزادی
۱۱۶	۴-۴-۶. دوره کودکی
۱۱۷	۵-۴-۶. دوره نوجوانی
۱۱۸	۶-۴-۶. دوره جوانی
۱۲۰	۷-۴-۶. دوره میانسالی
۱۲۰	۸-۴-۶. دوره سالمندی
۱۲۱	۹-۴-۶. مرگ و پس از مرگ
۱۲۸	خلاصه فصل
۱۲۹	سؤالات چندگزینه‌ای
۱۳۱	بخش دوم - جنبه‌های مختلف رشدی در طول دوره‌های مختلف حیات
۱۳۳	فصل هفتم: جنبه‌های رشدی و مراحل رشد در دوره کودکی
۱۳۳	هدف کلی
۱۳۳	اهداف یادگیری
۱۳۴	۱-۷. رشد جسمانی - حرکتی در کودکی
۱۳۷	۲-۷. رشد ادراک و زبان در دوره کودکی
۱۳۷	۱-۲-۷. رشد ادراک
۱۳۸	۲-۲-۷. رشد زبان
۱۴۴	۳-۷. رشد شناختی در دوره کودکی
۱۴۴	۱-۳-۷. نظریه پیازِه
۱۴۷	۲-۳-۷. نظریه برونر

۱۴۸	۳-۳-۷. نظریه ویگوتسکی
۱۴۹	۴-۳-۷. رویکرد پردازش اطلاعات
۱۴۹	۵-۳-۷. نظریه ادراک ذهن
۱۵۰	۴-۷. رشد هیجانی و رشد خود در دوره کودکی
۱۵۱	۱-۴-۷. دلبستگی و هیجان
۱۵۲	۲-۴-۷. رشد خود (خودپنداره)
۱۵۳	۵-۷. رشد اجتماعی و اخلاقی در دوره کودکی
۱۵۳	۱-۵-۷. رشد اجتماعی
۱۵۶	۲-۵-۷. رشد اخلاقی
۱۵۹	۶-۷. رشد نقش جنسیتی در دوره کودکی
۱۵۹	۱-۶-۷. تعاریف مفاهیم
۱۶۱	۲-۶-۷. طبقه‌بندی نقش‌های جنسیتی
۱۶۳	۳-۶-۷. عوامل مؤثر بر شکل‌گیری نقش‌های جنسیتی
۱۷۰	۴-۶-۷. رشد نقش جنسیتی در دوره شیرخوارگی
۱۷۱	۵-۶-۷. رشد نقش جنسیتی در دوره کودکی اولیه
۱۷۲	۶-۶-۷. رشد نقش جنسیتی در دوره کودکی میانه
۱۷۵	خلاصه فصل
۱۷۷	سؤالات چندگزینه‌ای

۱۷۸	فصل هشتم: رشد در دوره نوجوانی
۱۷۸	هدف کلی
۱۷۸	اهداف یادگیری
۱۷۹	۱-۸. دوره نوجوانی و مراحل آن
۱۸۱	۲-۸. رشد جسمانی و بلوغ جنسی در دوره نوجوانی
۱۸۲	۳-۸. رشد شناختی در دوره نوجوانی
۱۸۳	۱-۳-۸. دیدگاه پیازه
۱۸۵	۲-۳-۸. نظریه پردازش اطلاعات
۱۸۵	۳-۳-۸. نظریه دیوید الکابند
۱۸۷	۴-۸. رشد هیجانی و اخلاقی و شکل‌گیری هویت در دوره نوجوانی
۱۸۷	۱-۴-۸. رشد هیجانی
۱۸۸	۲-۴-۸. رشد و شکل‌گیری هویت در دوره نوجوانی
۱۹۱	۳-۴-۸. رشد اخلاقی در دوره نوجوانی
۱۹۵	۵-۸. رشد اجتماعی و نقش همسالان در دوره نوجوانی
۱۹۷	۱-۵-۸. همسالان
۱۹۸	۶-۸. رشد نقش جنسیتی در دوره نوجوانی

۲۰۰	خلاصه فصل
۲۰۱	سؤالات چندگزینه‌ای
۲۰۲	فصل نهم: رشد در دوره بزرگسالی
۲۰۲	هدف کلی
۲۰۲	اهداف یادگیری
۲۰۳	۱-۹. دوره بزرگسالی و مراحل آن
۲۰۴	۲-۹. رشد جسمانی در دوره بزرگسالی
۲۰۵	۳-۹. رشد شناختی در دوره بزرگسالی
۲۰۶	۱-۳-۹. نظریه شای
۲۰۷	۲-۳-۹. نظریه پری (معرفت‌شناختی)
۲۰۸	۳-۳-۹. نظریه لایبوی-ویف
۲۰۸	۴-۹. رشد اجتماعی و هیجانی در دوره بزرگسالی
۲۱۰	۱-۴-۹. نظریه نیوگارتن
۲۱۱	۵-۹. رشد نقش جنسیتی در دوره بزرگسالی
۲۱۳	۶-۹. نظریه‌های ارائه شده در دوره بزرگسالی
۲۱۴	۱-۶-۹. نظریه اریکسون
۲۱۶	۲-۶-۹. نظریه لوینسون
۲۱۸	۳-۶-۹. نظریه وایلانت
۲۲۰	۴-۶-۹. نظریه گولد
۲۲۱	۷-۹. نظریه‌های ارائه شده درباره سالمندی
۲۲۱	۱-۷-۹. نظریه باتلر (بادآوری گذشته و مرور زندگی)
۲۲۱	۲-۷-۹. نظریه لایبوی-ویف (خبرگی هیجانی)
۲۲۲	۳-۷-۹. نظریه پک (سه تکلیف یکپارچگی من)
۲۲۳	خلاصه فصل
۲۲۴	سؤالات چندگزینه‌ای
۲۲۵	بخش سوم- ابزارها و آزمون‌های اندازه‌گیری جنبه‌های رشدی
۲۲۷	فصل دهم: نظریه ذهن کودکان و ابزار اندازه‌گیری آن
۲۲۷	هدف کلی
۲۲۷	اهداف یادگیری
۲۲۸	۱-۱۰. تعریف نظریه ذهن در کودکان
۲۲۹	۲-۱۰. گستره پژوهشی
۲۳۱	۳-۱۰. خصوصیات روان‌سنجی مقیاس نظریه ذهن
۲۳۴	خلاصه فصل

۲۳۵

سؤالات چندگزینه‌ای

۲۳۷

فصل یازدهم: خلق و خو و منش کودکان و ابزار اندازه‌گیری آن

۲۳۷

هدف کلی

۲۳۷

اهداف یادگیری

۲۳۸

۱-۱۱. تعریف خلق و خو و منش

۲۳۹

۲-۱۱. گستره پژوهشی

۲۴۰

۳-۱۱. خصوصیات روان‌سنجی پرسشنامه خلق و خو

۲۴۳

خلاصه فصل

۲۴۴

سؤالات چندگزینه‌ای

۲۴۵

فصل دوازدهم: ویژگی‌های شخصیتی کودکان و ابزار اندازه‌گیری آن

۲۴۵

هدف کلی

۲۴۵

اهداف یادگیری

۲۴۶

۱-۱۲. تعریف ویژگی‌های شخصیتی

۲۴۹

۲-۱۲. گستره پژوهشی

۲۵۱

۳-۱۲. خصوصیات روان‌سنجی مقیاس ویژگی‌های شخصیتی

۲۵۳

خلاصه فصل

۲۵۴

سؤالات چندگزینه‌ای

۲۵۵

فصل سیزدهم: نقش جنسی کودکان و ابزار اندازه‌گیری آن

۲۵۵

هدف کلی

۲۵۵

اهداف یادگیری

۲۵۵

۱-۱۳. تعریف نقش جنسیتی

۲۵۷

۲-۱۳. گستره پژوهشی

۲۵۹

۳-۱۳. خصوصیات روان‌سنجی مقیاس نقش جنسی کودکان

۲۶۱

خلاصه فصل

۲۶۲

سؤالات چندگزینه‌ای

۲۶۴

فصل چهاردهم: سبک هویت در نوجوانی و ابزار اندازه‌گیری آن

۲۶۴

هدف کلی

۲۶۴

اهداف یادگیری

۲۶۵

۱-۱۴. تعریف سبک هویت

۲۶۶

۲-۱۴. گستره پژوهشی

۲۶۸

۳-۱۴. خصوصیات روان‌سنجی مقیاس سبک هویت نوجوانان

خلاصه فصل
سؤالات چندگزینه‌ای

۲۷۰

۲۷۱

۲۷۳

۲۷۵

۲۸۷

۲۹۳

۲۹۷

۳۰۱

۳۰۵

۳۰۹

پیوست‌ها

پیوست الف

پیوست ب

پیوست ج

پیوست د

پیوست ه

واژه‌نامه

منابع

www.faragfir.net